

Verslag vergadering stuurgroep (SG) Regio Groningen-Assen 2030 d.d. 7 februari 2005

Aanvang: 14.30 uur.

Plaats: Blauwe zaal (C319), provinciehuis Groningen, Sint Jansstraat 4 te Groningen.

Aanwezig:¹ de heer M.A.E. Calon (provincie Groningen, voorzitter), de heer W.H. Everts (gemeente Bedum), de heer E. Fennema (gemeente Zuidhorn), de heer J.D. Frieling (gemeente Tynaarlo), de heer B.C. Hoekstra (gemeente Haren), mevrouw S. de Jong (gemeente Leek), de heer J.H. van der Laan (gemeente Noordenveld), mevrouw H.K. Pot (gemeente Ten Boer), mevrouw M. Salet (gemeente Hoogezand-Sappemeer), de K.F. Schuiling (gemeente Groningen), de heer W. Smink (gemeente Groningen), de heer S.B. Swierstra (provincie Drenthe), de heer Th. C. Verdegem (gemeente Assen), de heer C.L.H.B. Verstegen (gemeente Slochteren) en de heer H.J. Zeevalking (gemeente Winsum).

Afwezig m.k.: mevrouw A. Edelenbosch (provincie Drenthe) en de heer T.A. Musschenga (provincie Groningen).

Aanwezig ambtelijk:² mevrouw W. de Boer (provincie Groningen), mevrouw S.W.T. Gerritsen (provincie Drenthe), de heer H.J.M. Hanssen (provincie Groningen), de heer A.M. Hoegen Dijkhof (gemeente Noordenveld), de heer R.J. Hoek (provincie Groningen), de heer G. Jager (gemeente Assen), mevrouw T. Keijer (provincie Groningen), de heer R.C. van Paassen (secretaris Regio Groningen-Assen 2030 en notulist), de heer R. van Vliet (gemeente Groningen, Dienst RO/EZ) en de heer J.B.R. Wijma (programmamanager Regio Groningen-Assen 2030).

Voorts aanwezig: de heer P. Bregman (woningbouwcorporatie Nijestee) – t.b.v. agendapunt 1 – en de heer M. Tankink (KAW) – t.b.v. agendapunt 5.

Agenda:

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	Opening/mededelingen	De heer P. Bregman, directeur woningbouwcorp. Nijestee, geeft een mondelinge toelichting op de mogelijke rol van de corporaties op het regionale niveau van de regio Groningen-Assen.
2	Verslag SG 29-11-04	Ter kennisneming en ter vaststelling.
3	Ingekomen brieven	a. Subsidieverzoek Nesciopark en transferium Haren / aanvrager: gemeente Haren [2004-25493] In behandeling bij POVV b. Subsidieverzoek fietsproject / aanvrager: Milieufederatie Groningen [2004-28967] In behandeling bij POVV c. Ondersteuning financieringsbijdrage HBDA door gemeente Haren [2005-2091] Zie voor behandeling agendapunt 8 d. Afschrift brief van SNN aan VROM betreffende programma-aanpak nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen [2005-01250] Ter kennisneming ³ e. Ondersteuning financieringsbijdrage HBDA door gemeente Tynaarlo (conceptbrief 1 februari 2005). Zie voor behandeling agendapunt 8

¹ Eerstgenoemd de voorzitter, voorts aanwezigen genoemd in alfabetische volgorde van achternaam.

² Genoemd in alfabetische volgorde van achternaam.

³ Op dit moment is er voorbereidend overleg gaande tussen het projectbureau Regio Groningen-Assen en VROM om te komen tot een bestuurlijk gedragen voorstel voor een programma-aanpak; behandeling in de stuurgroep van het onderwerp zal in een van de komende vergaderingen plaatsvinden.

4	Uitgaande brieven	Brief aan de ministeries de ministeries van Verkeer en Waterstaat (VenW), en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) met aan afschrift het ministerie van VROM. Onderwerp: Convenant woningbouwafspraken 2005-2010 regio Groningen-Assen [12 januari 2005 – 2005-00532].
5	Onderzoek samenwerking kwalitatieve woningbouw	Presentatie door KAW, Marcel Tankink [KAW legt op dit moment de laatste hand aan de redactie van het rapport; het rapport wordt zo spoedig mogelijk nagezonden]
6	Pilot woonzorg	a) Oplegnotitie. b) Concept plan van aanpak pilot woonzorg. c) Brief quick scan 24 december 2004.
7	Kwaliteitsteam	a) Oplegnota integriteit kwaliteitsteam. b) Passage integriteit m.b.t. contract leden kwaliteitsteam.
8	Herstel benedenloop Drentse Aa (HBDA)	a) Oplegnota nieuw financieringsverzoek HBDA. b) Nieuw financieringsverzoek HBDA (2004-20533). c) Beoordeling financieringsverzoek HBDA.
9	Nirov-deelname	Mondelinge mededeling uitkomst schriftelijke besluitvormingsronde over deelname aan het programma van 'Stad naar Regio' (december 2004).
10	Onderbouwing mer-studies (Groningen-Winsum en Groningen-Zuidhorn)	In de vergadering van 29 november 2004 heeft de stuurgroep ingestemd met een voorstel tot financiering van een aantal planstudies en mer-studies, met de toezegging te komen tot een nadere onderbouwing van de regionale betekenis van een tweetal studies. Bijgevoegd is ter kennisneming een notitie van de provincie Groningen.
11	W.v.t.t.k./rondvraag	
12	Sluiting	

1 Opening/mededelingen

De heer Calon opent de vergadering en heet allen van harte welkom. Onlangs het feit dat er nog mensen worden verwacht, wordt er toch met meerderheid van stemmen besloten de vergadering te beginnen.

Er zijn geen mededelingen.

De heer Bregman (directeur woningbouwcorporatie Nijestee) geeft de volgende toelichting. De constatering is dat er veel afspraken zijn op het gebied van de woningbouw tussen de verschillende overheden, en tussen de corporaties en overheden, maar dat er vooralsnog nauwelijks goede afstemming bestaat tussen de verschillende corporaties. Gelet op het feit dat er gedeelde belangen zijn bij de corporaties betreffende de kwaliteit en de fasering van de woningbouw is een goede samenwerking geboden. De heer Bregman maakt er melding van dat er op dit moment een eerste initiatief is genomen door verscheidene Groningse corporaties om een dergelijke samenwerking van de grond te trekken.

De heer Smink vraagt of er indicaties zijn dat ook andere corporaties bereid zijn regionale afspraken te maken. De heer Bregman geeft aan dat er aanwijzingen zijn dat er inderdaad meerdere partijen bereid zijn om mee te praten, wat op dit moment nog geen duidelijkheid verschaft over de daadwerkelijke betrokkenheid op het niveau van de realisatie van plannen.

De heer Calon vraagt zich af of er aansluiting is bij het lopende initiatief van woningbouwpartijen die in noordelijk verband met elkaar praten over zaken als wat de woningbouwagenda is, waar ontwikkelingen stagneren en wat daar aan gedaan kan worden. De heer Bregman: dit past daar zeker in. Wat de corporaties in noordelijk verband doen is de woningbouwbehoeften in beeld brengen en de uitvoeringsplannen bekijken de op onderlinge verhoudingen, overlap en verschillen.

De heer Van der Laan wil weten welke samenhang er is tussen de contacten en besprekingen tussen de corporaties in het Regiovisie-gebied in relatie tot de corporaties buiten het gebied – er wat mogelijk eindbeeld is voor samenwerking tussen de verschillende corporaties. De heer Bregman geeft aan het in eerste instantie om een open benadering gaat. Er zal in beginsel eerst worden gesproken met corporaties in het gebied, waarbij het op voorhand uiteraard niet is uitgesloten dat ook corporaties – al dan niet op eigen initiatief – van buiten het gebied aanschuiven.

Mevrouw De Jong wil weten of de corporaties de geldende Regiovisie Groningen-Assen als zodanig in ogenschouw nemen en als uitgangspunt nemen, of bestaan er voorshands andere ideeën over de beleidsvoornemens en de interpretaties ervan? De heer Bergman geeft aan dat hierover nog niet is nagedacht binnen zijn geledingen.

De heer Calon sluit het onderwerp af, en concludeert dat het een goed initiatief is dat de woningbouwcorporaties elkaar opzoeken voor het maken van samenwerkingsafspraken.

2 Verslag SG 29-11-2004

De heer Everts plaatst de volgende opmerkingen bij de redactie. De heer Everts mist in de verslaglegging bij agendapunt 1 (“Opening/mededelingen”), onder punt 1, op blz. 3 een verwoording van een door hem gemaakte opmerking, namelijk dat de BLS-regeling tevens van toepassing is op de gemeente Bedum. Daarnaast heeft de heer Everts nog mondelinge aanvulling gedaan met de opmerking dat het geen automatische mag zijn dat wanneer rijksgeleden uitblijven, dat dat dan zonder meer wordt gecompenseerd door de Regiovisie-deelnemers. Waarvan acte.

Het verslag wordt hierbij zonder verdere op- en/of aanmerkingen – redactioneel dan wel ‘naar aanleiding van’ – goedgekeurd en vastgesteld.

3 Ingekomen brieven

Naar van de ingekomen stukken die thans bij het portefeuillehoudersoverleg verkeer en vervoer (POVV) in behandeling zijn, doet de heer Swierstra – in zijn rol van voorzitter van het POVV – hierbij kort verslag van de behandeling van de stukken in het eerste POVV op vrijdag 4 februari jl. Inzake het subsidieverzoek Nesciopark en transferium Haren wordt een nader advies opgesteld. Wat betreft het financiële verzoek voor het fietsproject (Milieufederatie Groningen) meldt de heer Swierstra dat dit zal worden betrokken bij het totale meerjareninvesteringsprogramma (MIP).

Verder geen bijzonderheden; de ingekomen brieven worden voor kennisgeving aangekomen, in afwachting van verdere behandeling zoals aangekondigd in de agenda.

4 Uitgaande brieven

Noot: de tekst van de brief aan de verschillende ministeries, betreffende *Convenant woningbouwafspraken 2005-2010 regio Groningen-Assen*, is in concept reeds eerder vastgesteld door de stuurgroep. De voorliggende definitieve briefversie is slechts geagendeerd ter kennisneming bij wijze van uitgaande post.

5 Onderzoek samenwerking kwalitatieve woningbouw

De heer Tankink geeft een korte mondelinge toelichting op het *Onderzoek naar de zin en haalbaarheid van regionale samenwerking* rondom de kwaliteit van de woningbouw in de regio Groningen-Assen, zoals uitgevoegd door KAW. [Document is gedateerd op: 1 februari 2005].

De heer Tankink stelt vast dat de voorliggende rapportage kernachtig is geschreven, en het derhalve eenvoudig is samen te vatten. Een belangrijke conclusie van KAW is dat de regionalisering van de woningmarkt zich met rasse schreden ontwikkelt. Een voorbeeld daarvan is al in de vergadering aan de orde gekomen, namelijk het feit dat woningbouwcorporaties zich bewust worden van ontwikkelingen en voornemens zijn onderlinge afspraken te maken. Uiteraard is dit niet alleen voorbehouden aan de corporaties; de heer Tankink stelt vast dat ook andere (markt)partijen afspraken proberen te maken, dan wel elkaar tenminste nauwlettend in de gaten houden met betrekking tot planontwikkelingen.

Op grond van deze conclusie is een eerste advies aan de Regiovisie-deelnemers dat gemeenten niet alleen onderling informatie uitwisselen over de aantallen te bouwen woningen, maar ook over de samenstelling van het woningaanbod. Dit is vooral van toepassing op de middenlangetermijn: de komende drie, vier à vijf jaar, omdat vooral op deze planningstermijn bijsturingseffecten waar zijn te maken. Voor de korte termijn dit veelal in mindere mate, omdat besluiten als zijn genomen. Voor de lange termijn geldt dat er over het algemeen voldoende onderzoeksmateriaal voorhanden is.

Verder heeft KAW geconstateerd dat het niet zinvol is om alle gemeente onderling met elkaar in gesprek te laten gaan, omdat er veel onderscheid valt maken tussen de verschillende woningbouwlocaties, die niet zonder meer met elkaar in verband zijn te brengen. Het pleidooi is daarom om alleen díe gemeenten onderlinge afstemming te laten plegen, die werkelijke samenhang vertonen in het woningaanbod en de verschillende woningmilieus. Het voorwerk dat daarvoor reeds in gang gezet zou kunnen worden, is adequaat uitwisselbare gegevens te ontwikkelen. Immers, als dit niet goed wordt voorbereid dan blijft de kans bestaan – zoals op dit moment vaak geval is – dat appels met peren vergeleken worden.

KAW heeft in het licht van het voorafgaande in het rapport drie woningmarktoverleggen benoemd, die tot doel hebben het organiseren van regionale afstemming binnen samenhangende woningbouwmarkten. Voorgestelde overleggen:

1. Noordenveld-Leek (reeds bestaand overleg);
2. Groningen-Haren-Tynaarlo-Zuidhorn-Slochteren-Hoogezand-Sappemeer;
3. Winsum-Bedum-Ten Boer.

[Zie voor verdere bijzonderheden en detailleringen betreffende conclusies en aanbevelingen het KAW-rapport – red.].

De heer Calon stelt vast dat in het kader van het proces van de actualisering van de Regiovisie eerder is gesproken over mogelijke samenwerkingsvormen op regionaal niveau. Met name de heer Smink toonde zich indertijd pleitbezorger van kwantitatieve en kwalitatieve regionale samenwerking, zo memoreert de heer Calon. De discussie over de samenwerkingsmogelijkheden bleek toen niet voor alle Regiovisie-deelnemers zonder meer een gelopen race was. In die zin heeft de discussie zich in uitersten voltrokken, aldus de heer Calon, en is de uitkomst van het KAW-rapport als het ware te beschouwen als een compromis tussen de verschillende standpunten.

De heer Smink concludeert niet vrij van een kwinkslag dat de gemeente Assen in de voorgestelde structuur van woningbouwoverleggen ‘geïsoleerd’ dreigt te raken. De heer Smink kan zich de opdeling in de genoemde woningmarktgebieden goed voorstellen vanuit praktische overwegingen. Vooral waar het gaat om de beoogde afstemming op de middenlangetermijn. Maar de heer Smink gaat er desondanks vanuit dat de regio Groningen-Assen juist ook op het regionale schaalniveau moet worden beschouwd als één woning(bouw)markt; waarbij het dan gaat om zowel sociaal-economische aspecten als om woningmarkt/technische aspecten. Daarom moet, zo betoogt de heer Smink, de voorgestelde indeling in woningbouwoverleggen grotendeels worden beschouwd als een tijdelijke, kunstmatige ingreep, om gaandeweg te komen tot een meer gestructureerde aanpak rond de regionale planning en programmering.

In de tussentijd moeten over de evidente verbanden tussen de benoemde woningbouwoverleggen goede onderlinge terugkoppeling plaatsvinden, en moet het regionale verband in de stuurgroep Regio Groningen-Assen zijn gewaarborgd.

Mevrouw De Jong sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Smink. Mevrouw De Jong haalt de volgende bevinding uit het rapport aan over het op lokaal niveau ontberen van regionale ambitie: “Te weinig regionale ambitie op lokaal niveau” [rapport pag. 16, ad 1.], en de opmerking aan het eind van die alinea dat “mocht dit [het functioneren van de verschillende overleggen in hun onderlinge afstemming over het woningbouwbeleid, red.] op termijn geen vruchten afwerpen dan (...) beide provincies de situatie opnieuw [zullen] bekijken om te komen met een nieuwe aanpak. Mevrouw De Jong concludeert dat het voorstel van de heer Smink hier als het ware tussenin zit. Dus vóóradat de provincies voornemens zijn de situatie te herzien, is het zaak dat de stuurgroep aan de hand van monitorgegevens als eerste aan zet is waar het gaat om bijsturen van woningbouwbeleid op regionaal niveau. In die zin vindt mevrouw De Jong de aangehaalde formulering in het rapport té sterk van aard.

De heer Fennema is verheugd dat de term zorglocaties niet meer in de stukken voorkomt; dat zou namelijk een verkeerde benaming zijn voor iets waarvoor de stuurgroep immers geen zorg draagt. De heer Fennema onderschrijft het voorliggende uitkomsten en de voorstellen, en bepleit een bijvoorbeeld jaarlijkse terugkoppeling aan de stuurgroep over de voortgang. Zeker in geval er sprake mocht zijn van meningsverschillen.

De heer Verstegen toont zich bezorgd over de verwachting dat de voornemens louter en alleen vooral veel extra ambtelijke en bestuurlijke inspanning zal betekenen.

De heer Van der Laan constateert een discrepantie tussen hetgeen wordt beschreven in de samenvatting en in de hoofdtekst over de samenhang tussen de woningmarktgebieden. Op bladzijde 5 worden genoemd dat de “directe omgeving stad Groningen, Zuidhorn-Oostrand, Leek-Oost-Indië en Hoogezand-Zuidzijde” bij elkaar horen. Maar in de tekst staat dat ook Roden daarbij hoort. Dat laatste lijkt de heer Van der Laan evident. De heer Tankink geeft aan dat als die verschillen worden geconstateerd, dat dan de samenvatting de juiste weergave geeft. Allereerst om het aantal de gebieden daar waar mogelijk te beperken, ten tweede omdat er aansluiting is gezocht bij bestaand overleg. En de gemeenten Leek en Noordenveld hebben een dergelijk overleg immers al handen en voeten gegeven. De heer Tankink geeft, in de lijn van hetgeen de heer Smink heeft betoogd, aan dat het vanzelfsprekend is dat de uitkomsten van de verschillende overleggen op enig moment naast elkaar worden gelegd.

Mevrouw Pot onderschrijft eveneens dat de woningbouwmarkten vooral in onderlinge samenhang – op regionaal niveau – moeten worden bekeken. Mevrouw Pot stelt verder vast dat het rapport concludeert dat de gemeenten Winsum, Bedum en Ten Boer wellicht in elkanders vijver wisselen. Mevrouw Pot oppert dat dit ongetwijfeld ook voor andere, onderling samenhangende, gebieden in de praktijk het geval zal zijn.

De heer Hoekstra constateert dat de relatie tussen de gemeente Noordenveld en Leek zonder meer als voor de handliggend mag worden verondersteld, maar dat de vermeende relatie tussen de gemeente Haren en Zuidhorn, waar de stad Groningen als het ware als een spin in het web tussen zit, als minder realistisch moet worden beschouwd. De heer Hoekstra sluit bovendien aan bij de opmerking van de heer Verstegen dat er naar zijn idee een té zware (overleg)organisatie wordt opgetuigd. De heer Hoekstra wijst in die zin op de functie van het ambtelijk contactberaad, dat dienst doet als platform waar informatie wordt uitgewisseld. Bovendien zijn er in de praktijk vanzelfsprekende bilaterale contacten tussen gemeenten. In dat opzicht toont de heer Hoekstra zich geen voorstander van de voorgenomen overlegstructuren op de voorgestelde gebiedsniveaus. Zijn motto is dan ook: aan de slag gaan, en niet toegeven aan het optuigen van een nieuw vergadercircus als dat geen directe toegevoegde waarde heeft.

Mevrouw Salet geeft het voordeel van de twijfel. Er zou begonnen kunnen worden met een pilot, met overigens de constatering dat de op voorhand wel heel veel gemeenten bij betrokken zijn. Mevrouw Salet wenst op voorhand wel meer zekerheid over wat er nu precies mag worden verwacht van de

overlegvoornemens op gebiedsniveau. Met in ogenschouw nemend het feit dat een aantal onderlinge afstemmingsinitiatieven reeds goed loopt, beschouwt mevrouw Salet het voorstel daarom vooral als een poging om de eventuele meerwaarde van de gebiedsbenadering via de pilot naar voren te laten komen. Mevrouw Salet onderstreept desondanks dat, in navolging van eerdere sprekers, in de eerste plaats het geheel (de totale regio) als een samenhangend gebied moet worden gezien. De separate overleggen op gebiedsniveau mogen geen doel op zich worden; de onderlinge afstemming bezien vanuit het totaal dient hoe dan ook het vertrekpunt te zijn.

De heer Frieling geeft aan dat hij de in het rapport de onderbouwing mist bij de onderkende samenhang in de woningmarktgebieden, en de vermeende uitsluiting daarbij van de gemeente Assen. De heer Frieling vraagt zich dan ook af of het voorgestelde onderscheid in gebieden wel een juiste voorstelling van zaken biedt, en of er niet zonder meer kan worden volstaan met de werkgroep woningbouw die al operationeel is. Dit al of niet op basis van een ad-hocaanvulling van gemeenten die daarin nu niet rechtstreeks participeren. Ook mist de heer Frieling in de conceptconstructie van woningmarktgebieden de koppeling met het bestuur. In die context noemt de heer Frieling het fenomeen woonplannen, waarmee in ieder geval in de provincie Drenthe gewerkt zal gaan worden. In die woonplannen is zowel het element kwantiteit als kwaliteit ondergebracht. Op grond daarvan is op provinciaal niveau enige afstemming al gewaarborgd. Nu is het de vraag of de gebiedenconstructie daar nu juist een toevoeging op is, of dat het concept van het woonplan een toevoeging is op de gebiedenconstructie, aldus de heer Frieling.

De heer Verdegem stelt dat het voorliggende rapport gezien dient te worden als een verdiepingsslag op hetgeen reeds in de geactualiseerde Regiovisie is vastgelegd. Dat constaterende kan het per definitie niet het geval zijn dat er nu verschillende woningmarktgebieden ontstaan die een autonome ontwikkeling zullen gaan doormaken. De heer Calon onderschrijft deze interpretatie van de heer Verdegem.

De heer Tankink constateert dat de zorg van de stuurgroep is dat er feitelijk één regio is geconstrueerd, en dat er door de aanpak in woningmarktgebieden er als het ware weer een opdeling in gebieden lijkt te ontstaan. Toch is de heer Tankink de mening toegedaan dat de constructie wel degelijk uitgaat van een afstemming op regionaal niveau – inclusief de gemeente Assen. De constructie van woningmarktgebieden moet dan ook in eerste instantie vooral worden gezien als een instrument om de ambtelijke afstemming te ondersteunen. Verder geef de heer Tankink aan dat wat betreft het gedrag van de woningconsument de relatie tussen bijvoorbeeld Roden/Leek of Zuidhorn en de stad Groningen wel degelijk aanwezig is. Zo is ook de relatie tussen Haren en Zuidhorn zonder meer relevant en edivalent, omdat de consument redeneert vanuit reisafstanden – en die is in beide gevallen een kleine tien minuten. Juist die actieradius rondom de stad Groningen is voor velen van doorslaggevende betekenis.

De heer Tankink geeft aan dat voor de afstemming tussen de verschillende gebieden de werkgroep wonen hét platform is. In die zin moet het afstemmen op gebiedsniveau worden beschouwd als een voorbereiding op de afstemming op regionaal niveau.

Tweede zorg die de heer Tankink constateert is dat er een zoveelste overlegcircus in het leven wordt geroepen. De heer Tankink stelt vast dat men het één niet mag laten, terwijl het ander wordt gedaan. Ofwel: er móet absoluut gebouwd worden, en het voorliggende onderzoek heeft dan ook zeer zeker niet de intentie om wat dat betreft een stok tussen de spaken te steken waar het gaat om lopende ontwikkelingen. In tegendeel: het gaat niet om de keuzes van nu, maar om die van 'morgen'. De voorgestelde constructie van overleg op niveau woningmarktgebieden kan in die zin een voorbereidende bijdrage leveren aan de toekomstige ontwikkelingen, aldus de heer Tankink.

De heer Calon concludeert dat het voorliggende onderzoek, zoals reeds opgemerkt, moet worden gezien als een verdiepingsslag. De heer Calon roept in dat verband de eerder door de stuurgroep gemaakte keuze in herinnering om inzicht te verschaffen in de faseringen in de woningbouw – kwantitatief en kwalitatief. De uitkomsten van het onderzoek moet dan ook worden beschouwd als een eerste stap daarin. Regionale afstemming blijft hoe dan ook de crux van het geheel. De heer Calon bepleit, in navolging van de heer Fennema, om het onderwerp van de regionale afstemming minimaal jaarlijks te

agenderen voor de stuurgroep. De heer Calon stelt voor conform de uitkomsten van het onderzoek te handelen, met in achtneming het punt van de jaarlijkse terugkoppeling.

De stuurgroep stemt hiermee in.

De heer Van der Laan stelt vast dat hij nog geen antwoord heeft gekregen op een eerder gestelde vraag, namelijk dat Roden bij het overleg “directe omgeving stad Groningen, Zuidhorn-Oostrand, Leek-Oost-Indië en Hoogezand-Zuidzijde” hoort – conform de lezing van hoofdttekst van het onderzoek. De heer Calon concludeert dat dit punt in overleg nog redactionele aanpassing behoeft.

6 Pilot woonzorg

Mevrouw De Jong reageert als eerste op de voorliggende stukken. Zij stelt vast dat het onderwerp betreft waar veel partijen bij betrokken zijn, en dat het vooralsnog niet voldoende duidelijk is wie nu eigenlijk de regie voert over de initiatieven. Wettelijk is het een gemeentelijke taak, maar in de voorstellen zitten nu juist heel dwingende passages in voor de provincie en de zorgverzekeraar. Ook worden er, naast het voornemen tot het houden van een *quick scan*, ook al doelen geformuleerd. Hierdoor dreigen de verschillende zaken door elkaar te gaan lopen; zowel qua beoogde verantwoordelijkheden als op het gebied van de financiën. Mevrouw De Jong stelt dat: wie bepaalt, dan ook betaalt. De voorliggende stukken bieden dan ook onvoldoende duidelijkheid over waar nu precies mee ingestemd moet worden, aldus mevrouw De Jong.

Mevrouw Salet beaamt de lezing en interpretatie van de vorige spreker. Mevrouw Salet wenst bovendien meer duidelijkheid over de status van het initiatief: betreft het een voornemen in afwachting van de uitkomsten van de *quick scan*, of is het project – al dan niet op onderdelen – reeds verder gevorderd en richt het zich al op concrete uitvoering?

De heer Smink constateert om te beginnen dat uit geen van de voorliggende stukken de urgentie van het probleem blijkt. Los daarvan stelt de heer Smink dat de maatschappelijke urgentie van de thematiek evident is. Vooral vanuit de optiek van de golf van ‘vergrijzing’ waar de regio de komende tien jaar mee te maken krijgt. In de plattelandsgemeenten gaat dit bovendien gepaard met een stagnerend voorzieningenaanbod. De heer Smink is dan ook van mening dat er om te beginnen een scherpe formulering van de (maatschappelijke) vraag moet worden gemaakt, vóórdát de partijen die zich bezighouden met de aanbodzijde (zoals verzorgingstehuizen en zorgverzekeraars) om de tafel worden gevraagd. Het spoedeisende karakter van de ontwikkelingen aan de vraagzijde (rond de vergrijzing in relatie tot woon- en voorzieningenbehoeften) zou dan ook allereerst in beeld gebracht moeten worden, aldus de heer Smink.

Mevrouw Keijer onderschrijft het punt van de vorige spreker, en geeft aan dat meerdere belanghebbende partijen de behoefte hebben de vraagzijde in kaart te brengen. Het voorliggende voorstel voor een *quick scan* is een initiatief dat is ontstaan op verzoek van gemeenten en woningbouwcorporaties om een start te maken met een behoefte-inventarisatie.

De heer Calon onderbreekt met de vaststelling dat – hiermee teruggrijpend op rolverdelingvraag van mevrouw De Jong – het méde gemeenten zijn geweest die de onderzoeksvraag richting de provincie hebben gesteld. Als het vervolgens de stelling is dat de provincie zich op enige afstand zou moeten houden, omdat het een gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft dan is er aan het begin van het proces een fout gemaakt, zo concludeert de heer Calon. Mevrouw De Jong is van mening dat het proces zich niet volgens dit geschetste scenario heeft voltrokken. Het is veeleer het geval dat de verschillende formeel betrokken overlegstructuren, waarin de thematiek is geagendeerd, met elkaar interfereren. Voor het moment is het daarom vooral een kwestie van goede afstemming tússeen de verschillende gremia. En wat betreft de inhoud zal er eerst een heldere opdrachtformulering moeten worden opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord wat nu precies de bedoeling is van de *quick scan*, zo stelt mevrouw De Jong. Een discussie over de rolverdeling en verantwoordelijkheden kan dan in een later stadium worden gehouden. De heer Calon vraagt zich af of er niet dubbel werkt wordt verricht als op gemeentelijk niveau de inhoudelijke afstemming over het thema al loopt. De rol van de provincie zou in dit stadium dan niets

toevoegen. De heer Calon bepleit dat, als dat het geval is, het voorliggende voorstel van tafel zou moeten.

De heer Fennema geeft aan de stukken zo te hebben geïnterpreteerd dat het initiatief, met hulp van de ziektekostenverzekeraar, de ministeries en de provincies, moet leiden tot één of meerdere proefprojecten in de regio Groningen-Assen. Daarnaast vindt er (in meer algemene zin) binnen de verschillende bestuurlijke overlegstructuren in den lande een debat plaats over de komst van de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Beide onderwerpen – de proefprojecten in de regio en de WMO-discussie – moeten in dit verband dan ook worden beschouwd als twee los van elkaar staande aspecten, zo concludeert de heer Fennema.

Mevrouw Pot vraagt aandacht voor het voortraject dat het voorstel heeft bewandeld, en memoreert de studiebijeenkomst van de Vereniging van Groningen Gemeenten (VGG) in het afgelopen najaar waarin over de problematiek rond wonen, zorg en welzijn is gesproken. Parallel kwam de vraag van de departementen VWS en VROM om een pilot woonzorg te organiseren. De verschillende elementen zijn toen samengevoegd tot het initiatief om ook op de regionale schaal Groningen-Assen tot iets dergelijks te komen. Als voorwerk daarop is de *quick scan* in het leven geroepen. Lopende het traject van de VGG heeft tevens de provincie op enig moment een rol gekregen in het proces. De *quick scan* loopt op dit moment; de uitkomsten ervan worden eind maart verwacht. Pas dan, zo geeft mevrouw Pot aan, zal de vraag hoeven te worden beantwoord wat de pilot inhoudelijk precies moet gaan betekenen, en de verschillende rollen en verantwoordelijkheden moeten worden verdeeld.

De heer Hoekstra is van mening dat de verwarring wellicht is ontstaan door de diverse stukken die voor dit agendapunt zijn opgevoerd; in de oplegnota wordt de stuurgroep namelijk alleen gevraagd “het initiatief te ondersteunen in afwachting van de uitkomsten van de *quick scan*.” De heer Hoekstra bepleit dan ook vooreerst deze uitkomsten af te wachten.

De heer Smink wil graag weten of de *quick scan* zich uitstrekt over het gehele woningmarktgebied van de regio Groningen-Assen. De heer Smink benadrukt nogmaals het belang van het – voor het totaal van de samenhangende woningmarktgebieden – goed in beeld brengen van de ontwikkelingen aan de vraagkant, alvorens met een pilot te beginnen.

Mevrouw Keijer sluit aan bij de beschrijving van mevrouw Pot betreffende de recente voorgeschiedenis van het traject. Mevrouw Keijer geeft aan dat doel van de *quick scan* is het formuleren van een gedegen onderzoeksvoorstel naar de vraag waar de partijen mee zitten. In het voorstel zal een financiële paragraaf worden opgenomen. Ook moet de *quick scan* uitsluitsel geven over de bereidheid tot samenwerken door de verschillende betrokken partijen. Samenwerken is namelijk een voorwaarde die de departementen VROM en VWS stellen voor het stimuleren en ondersteunen van een pilot. Overigens stelt VROM er ook de voorwaarde aan dat de pilot plaatsvindt in de regio Groningen-Assen.

De heer Calon stelt dat mevrouw Pot en de heer Hoekstra een goede weergave hebben gegeven van hetgeen aan de orde is, en concludeert dat de stuurgroep het initiatief ondersteunt in afwachting van de uitkomsten van de *quick scan*.

Mevrouw De Jong geeft over het punt van samenwerken aan dat er in de regio al goed wordt samengewerkt, en dat de aandacht er niet naar uit moet gaan óf men wil samenwerken, maar hóe men wil samenwerken. Mevrouw Keijer antwoordt dat het in de *quick scan* vooral wordt gekeken naar mogelijke knelpunten, waarvan de samenwerking er één kan zijn.

7 | **Kwaliteitsteam**

De heer Verdegem zegt in te kunnen stemmen met de integriteitspassage, mits de tekst zo’n tweemaal per jaar wordt getoetst aan de gegeven praktijksituatie.

De heer Van der Laan zegt zich verwonderd te hebben over de voorliggende tekst. Blijkbaar is er sprake van de situatie dat een persoon [i.c. mevrouw Mariet Schoenmakers, van AM Wonen – red.] als lid van het kwaliteitsteam zich in de gevarenzone zou kunnen begeven. De heer Van der Laan vraagt zich af of de persoon in kwestie niet tegen zichzelf in bescherming genomen moet worden. Er zal dan gezocht kunnen worden naar een ander kandidaat-lid.

De heer Swierstra is het in beginsel eens met de vorige spreker. Maar een willekeurig ander kandidaat-lid van dezelfde kwaliteit zou zonder enige twijfel op enig moment ook een belangprobleem kunnen krijgen, als het gaat om een persoon die actief werkzaam is in de betreffende woningmarktsector. In die zin wordt er weinig opgelost met het zoeken naar een nieuw kandidaat-lid. De integriteitstekst markeert dan tenminste hoe we denken om te gaan met de constructie; met daarbij de toegevoegde intentie er ook geregeld over van gedachten te wisselen met de persoon in kwestie. De heer Swierstra stelt dat indien er wordt gezocht naar een persoon zónder mogelijke belangen, dat er dan tevens sprake is van een volstrekt ander profiel en kwaliteitsniveau. Immers, de inbreng vanuit marktsectorkennis impliceert per definitie een kans op verstremming van belangen. Als dat element per definitie dient te worden uitgesloten, dan is het eveneens evident dat het uitgesloten is dat er aanspraak kan worden gemaakt op specifiek gewenste kennis vanuit die marktsector.

De heer Calon roept de discussie in herinnering uit de vorige stuurgroepvergadering, waarin de principiële kwestie werd voorgelegd of een persoon op grond van een mogelijk belang in de regio nooit lid van het kwaliteitsteam zou kunnen worden. En dat, als de stuurgroep daarvoor wenste te kiezen, er dan heel veel potentiële kandidaten zouden afvallen. De stuurgroep heeft toen ingestemd met de voorlopige kandidatuur, in afwachting van de voorstellen van het dagelijks bestuur betreffende het aspect van de integriteit. De heer Calon stelt dat als de stuurgroep nu te elfder ure alsnog principiële bezwaren heeft, de exercitie dan per direct moet worden beëindigd. Alle kandidaat-leden – inclusief de voorzitter – wordt dan verzocht zich terug te trekken. Gelet op de uitermate zorgvuldige voorbereidingen voor de bemensing van kwaliteitsteam is de heer van Calon overigens van mening dat al het mogelijke is gedaan om een goed resultaat te bereiken, en onderschrijft hij dan ook vanuit zijn rol van bestuurder van een openbaar overheidsorgaan de formele installatie van het kwaliteitsteam op basis van de geselecteerde kandidaat-leden.

De heer Van der Laan is van mening dat er wellicht ook kwaliteit te halen zou zijn geweest bij personen die de marktsector net hebben verlaten, maar dat is klaarblijkelijk niet gelukt. Overigens zullen er dan nog steeds voetangels en klemmen blijven bestaan rond de integriteit van die persoon, zo concludeert de heer Van der Laan. De heer Van der Laan legt de volgende casus voor: stel dat het betreffende bedrijf rond Roden bouwgrond zoekt. Wat kan de betreffende persoon dan nog? De heer Wijma antwoordt dat juist in een dergelijk geval de integriteitspassage uitkomst biedt in het transparant maken van het dilemma. Een oplossing zou kunnen zijn dat de persoon zich verder onthoudt van advisering over de betreffende ontwerpogave.

De heer Calon legt de stuurgroep de vraag voor of er kan worden ingestemd met de integriteitspassage, en dat op basis van unanimititeit van besluitvorming één bezwaar al voldoende is om het voorstel te torpederen. Bij een dergelijke principiële kwestie mag het geen meerderheidsbesluitvorming zijn, maar moet er sprake van consensusbesluitvorming, vindt de heer Calon.

De heer Van der Laan is van mening dat het te maken voorbehoud van advies voor de persoon in kwestie in principe zou kunnen gelden voor Assen, Leek/Noordenveld en wellicht de gemeente Groningen, en vraagt zich dan ook af wat er dan nog voor deze persoon overblijft aan adviesmogelijkheden. In het ergste geval is er sprake van een permanent gemankeerd kwaliteitsteam, aldus de heer Van der Laan. De heer Calon stelt dat als dat daadwerkelijk de situatie zou zijn, de persoon in kwestie zich dan nooit kandidaat zou hebben gesteld.

De heer Swierstra stelt dat het niet gaat om het uitspreken van een onderling vertrouwen binnen het samenwerkingsverband Regio Groningen-Assen, maar dat het gaat om het nemen van een politiek

besluit met een zeker risico, tegenover de keuze om geen expertise te betrekken uit de woningmarktsector waar het gaat om de waarborging van plankwaliteit.

Mevrouw Salet verwacht dat de voorgenomen contractuele inbedding voldoende zal zijn om goede afspraken te maken met de persoon in kwestie. Het gezonde verstand zal voorts moeten bepalen of een situatie al dan niet onhoudbaar wordt waar het gaat om het behoud van de integriteit. Bovendien zijn er in de nabije omgeving vergelijkbare integriteitsafwegingen; te denken valt aan de benoeming van de leden van de onafhankelijke rekenkamer.

De heer Van der Laan stemt in met de argumentatie. De heer Calon concludeert dat er dan sprake is van unanieme besluitvorming wat betreft kwestie rond integriteit van de leden van het kwaliteitsteam; het voorstel wordt hierbij aangenomen.

De heer Swierstra brengt tot slot het punt aan de orde van de rechtstreekse betrokkenheid van bestuurders bij de activiteiten kwaliteitsteam. Volgens informatie van de heer Swierstra wordt hierover verschillend gedacht. De heer Calon trekt de conclusie dat op basis van eerdere afspraken het kwaliteitsteam in principe alleen op ambtelijk niveau opereert, en dat alle adviezen dan wel ter informatie dan wel ter bespreking worden voorgelegd aan de stuurgroep. Aldus wordt hierbij nog eens vastgesteld.

8 Herstel benedenloop Drentse Aa (HBDA)

Het voorstel wordt hierbij conform zonder op- en/of aanmerkingen vastgesteld.

9 Nirov-deelname

De heer Wijma memoreert de schriftelijke stuurgroepprocedure van december jl. over deelname aan het programma 'Van Stad naar Regio' van de Nirov. De gemeenten Haren en Winsum hebben destijds als enige onderbouwd bezwaar aangetekend bij het voorstel. Met beide gemeenten heeft positief overleg plaatsgevonden. Dit heeft erin geresulteerd dat het lidmaatschap inmiddels is bekrachtigd; overigens met in achtneming van de voorwaarde dat de deelname na een jaar wordt geëvalueerd met het oog op eventuele verlenging van het lidmaatschap met nog een jaar.

10 Onderbouwing mer-studies (Groningen-Winsum en Groningen-Zuidhorn)

De stuurgroep heeft geen opmerkingen bij de voorgelegde onderbouwing.

De heer Calon vraagt zich – terzijde – af waarom de gemeente Groningen niet bestuurlijk is vertegenwoordigd in het mer-proces rondom de weg Groningen-Winsum, terwijl de weg loopt van de gemeente Groningen naar de gemeente Winsum. De heer Schuiling geeft aan dat dit zeer zeker nog schriftelijk zal worden toegelicht richting de provincie Groningen. Het standpunt komt erop neer dat in de afweging betreffende de aantasting van de waarden van de Koningslaagte in relatie tot het oplossende vermogen van de voorgestelde suggesties voor de gemeente Groningen grote vraagtekens oproept, en dat het om die reden als juist werd geacht om destijds niet op bestuurlijk niveau te participeren in de ontwikkelingen, aldus de heer Schuiling.

De heer Zeevalking reageert met de opmerking dat de mer-studie de nodige varianten omvat, en dat één daarvan schampt aan de Koningslaagte – waar ook de gemeente Winsum problemen mee heeft – maar dat de variant die dwars door de kern van Winsum loopt voor de gemeente op nog veel grotere bezwaren stuit. De gemeente Winsum geeft hieraan duidelijk en actief uiting, door aan te geven welke varianten zonder meer als niet-realistisch worden betiteld. De heer Zeevalking roept de gemeente Groningen dan ook op eveneens aan te geven welke varianten duidelijk niet de voorkeur hebben, en niet op grond van één ongewenste variant het gehele proces naast zich neer te leggen. De heer Calon geeft aan het jammer te vinden dat de oplossingsrichting door de gemeente Groningen dusdanig wordt afgewogen dat de keuze valt op het – weinig offensieve – niet deelnemen aan het proces. De heer Schuiling geeft in reactie hierop aan dat de standpunten hieromtrent al verscheidene malen zijn uitgewisseld, en dat het voor de

gemeente gaat om onderbouwde en beredeneerde afwegingen die niets van doen hebben met het al dan niet offensief zijn.

11 W.v.t.t.k./rondvraag

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

12 Sluiting

De heer Calon dankt allen en sluit de vergadering om 15.45 uur.